

Секція 2

Глушаченко А.І.

*старший викладач кафедри бухгалтерського обліку
Сумський національний аграрний університет*

СУТТЄВІСТЬ В ОБЛІКОВІЙ ІНФОРМАЦІЇ ТА ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Питання організації бухгалтерського обліку в період становлення та розвитку ринкової економіки, передбачає наявність різних підходів до використання об'єктів володіння, що є основою для запровадження в організацію бухгалтерського обліку облікової політики, яку підприємство формує самостійно. Визначальним моментом при формуванні наказу про облікову політику є оцінка рівня суттєвості інформації. Суттєвою визнається інформація, відсутність якої у фінансовій звітності може вплинути на економічні рішення її користувачів. «Суттєвість» – це матеріальність (в перекладі з англійської економічної лексики). Матеріальність можна тлумачити як значущість, фундаментальність, важливість, оскільки вона є ознакою можливості впливу на матеріалізацію - здійснення.

Визначені під час формування облікової політики підприємства прийоми ведення обліку, які суттєво впливають на оцінку та прийняття рішень користувачами бухгалтерської звітності, потрібно розкривати в обліковій політиці підприємства.

Окремі питання суттєвості в обліковій політиці підприємства досліджувалися деякими вітчизняними вченими-економістами, а саме: В. О. Ганусич, С. Ф. Головим, В. Б. Клевець, М. П. Кондраковим, М. І. Кутером, В. С. Ленем, С. О. Ніколаєвою, С. А. Смірноюю, Л. П. Хабаровою, Л. З. Шнейдманом та ін. Однак такі дослідження не є комплексними і узагальнюючими. Тому

питання застосування суттєвості під час формування облікової політики підприємства потребують подальшого дослідження.

Інформація є суттєвою, якщо її пропуск або неправильне відображення у фінансових звітах може вплинути на економічні рішення користувачів. Тому, суттєвість виступає певним порогом або критерієм розмежування, а не принципом бухгалтерського обліку, вимогою до фінансової звітності, а скоріше всього якісною характеристикою, яка здатна впливати на економічні рішення користувачів фінансової звітності.

Формулювання суттєвості інформації визначено Міжнародними стандартами фінансової звітності, національними НП(С)БО, Міжнародними стандартами фінансової звітності, Рекомендаціями Міністерства фінансів України «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності» від 29.07.2003 р., №04230-04108, а також Міжнародними стандартами аудиту.

Зміст МСФЗ 1 «Представлення фінансової звітності» не встановлює жодного вартісного або іншого оціночного критерію суттєвості. Відповідно до НС(П)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» суттєвою інформацією вважається інформація, відсутність якої може вплинути на прийняття рішення користувачів фінансової звітності.

Ознаками суттєвості облікової інформації є її кількісні та якісні характеристики, важливі для користувачів економічної інформації. Суттєвість вказує межі, в яких інформація може ігноруватися або обов'язково братися до уваги під час ухвалення рішення керівниками чи власниками підприємства.

В українському законодавстві застосовується термін «поріг суттєвості», який визначений як абсолютна або відносна величина, яка є кількісною ознакою суттєвості облікової інформації.

В Україні можна обрати одну з груп показників для розрахунку рівня суттєвості: значення окремих статей балансу; залишки на рахунках бухгалтерського обліку; показники фінансової звітності. Органи, які регулюють бухгалтерський облік і фінансову звітність, та власники або уповноважений орган (посадова особа), який керує підприємством відповідно до законодавства та установчих документів - являються суб'єктами визначення суттєвості облікової інформації. Об'єктами застосування суттєвості в Україні є: діяльність підприємства в цілому; окремі господарські операції та об'єкти обліку; статті фінансової звітності.

Головний бухгалтер підприємства під час формування наказу про облікову політику встановлює критерії порогу суттєвості, зазначивши й обґрунтувавши їх. Суттєвість як характеристика звітної інформації потребує, з одного боку, чіткого відокремлення суттєвої інформації та її представлення у звітності, а з іншого боку, повноти відображення всіх господарських операцій, які відбулися на протязі звітного періоду і можуть вплинути на оцінку окремого показника фінансової звітності.

Таким чином, зазначимо, що керівництву та уповноваженим особам підприємства потрібно формуючи свою облікову політику, самостійно вирішувати, що вважати суттєвою інформацією. Однак у Наказі про облікову політику підприємство обов'язково повинно вказати поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку, окремих господарських операцій, відповідно до затверджених НП(С)БО та рекомендацій Листа Міністерства фінансів України «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності». Визначений поріг суттєвості щодо окремих об'єктів обліку, господарських операцій повинен бути максимально обґрунтованим, що призведе до прийняття більш точних та оптимальних управлінських рішень.